

Procesplan for råderumsarbejdet

23/10198 Åben Sag

Sagsgang

ØK

Sagsfremstilling

I denne sag fremlægges oplæg til procesplan for råderumsarbejdet med henblik på forventningsafstemning af det kommende arbejde, som vil foregå frem mod budgetforhandlingerne for budget 2025-2026.

Norddjurs har i lighed med landets øvrige kommuner, en opgave med at tilpasse kommunens kerneopgaver til den økonomi, der er til rådighed. Norddjurs Kommune har en robust økonomi, men udgifterne stiger mere end indtægterne i overslagsårene. For at være på forkant med situationen og for at sikre, at kommunens midler bruges bedst muligt, har kommunalbestyrelsen som en del af budgetaftalen 2024-2027 besluttet at igangsætte et råderumsarbejde med fokus på kerneopgaven.

Råderumsarbejdet skal ses som en paraply over alle de indsatser der allerede er i gang, og de yderligere indsatser der sættes i gang. Af igangværende kan nævnes arbejdet med at udmønte effektiviseringsbidrag, arbejdet med at bringe budgettet på velfærdsområderne i balance, og tværgående projekter på bla. flådestyring, bedre lokaleudnyttelse.

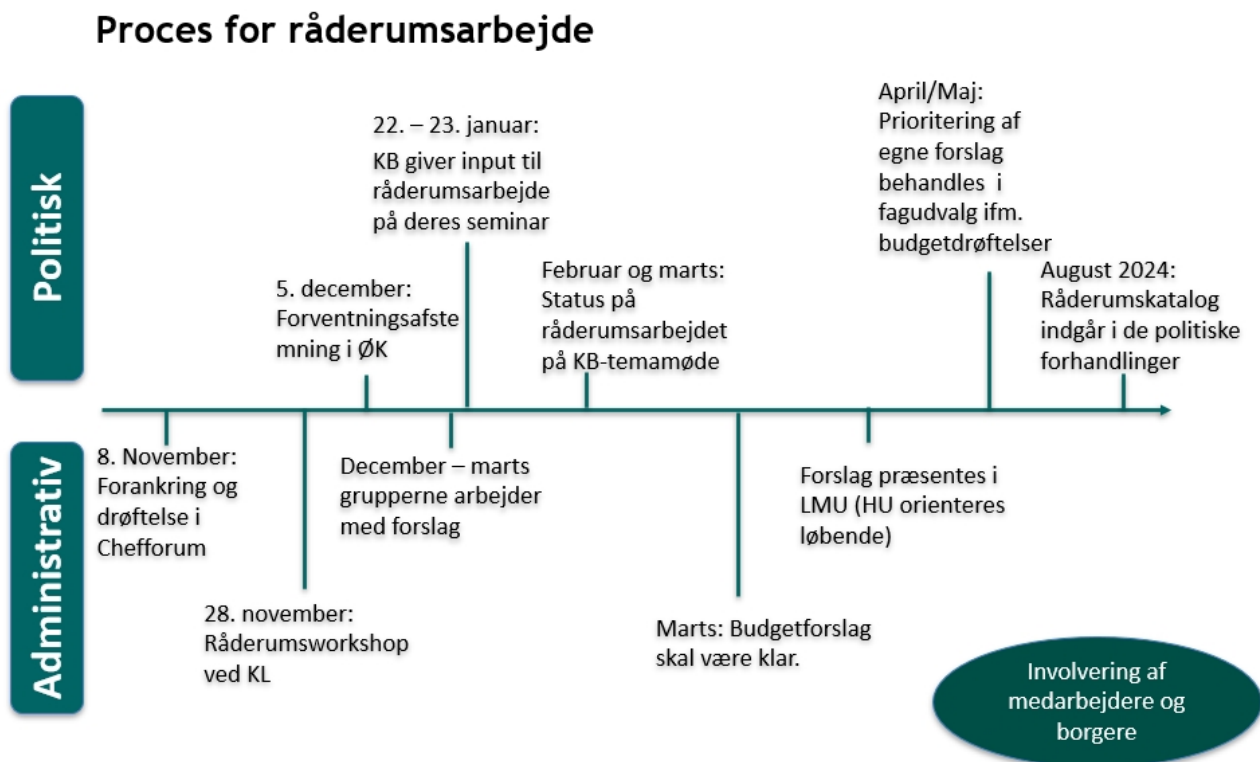
I budgetaftalen er det aftalt, at der til budgetforhandlingerne for budget 2025-2028 udarbejdes et råderumskatalog med forslag, der frigør 30 mio. kr. med fuld effekt fra 2026. Opgaven er kompleks og det skal ske i et fællesskab. Der vil være inddragelse af politikere, ledere, medarbejdere og borgere. Kerneopgaven skal vurderes på ny – med inspiration fra andre kommuner og fra hverdagen med de indsatser, hvor vi er lykket særligt godt.

I budgetaftalen for 2024-2027 indgår råderumsarbejdet i forhold til:

- Råderumsdiskussion med fokus på kerneopgaven
- Iværksættelse af tiltag for at understøtte en løbende tilpasning af kommunens udgifter

- Etablering af en central enhed, som kan understøtte arbejdet med økonomisk råderum suppleret med indsatser bl.a. rettet mod bedre flådestyring, optimering af kommunale ejendomme og øget digitalisering.
- Administrativ workshop med bistand fra KL's råderumsarbejde
- Strategiseminar for Kommunalbestyrelsen
- Besparelseskatalog til fagudvalgenes budgetdrøftelser og budgetforhandlingerne 2025-2028

Målet med råderumsarbejdet er, at der udarbejdes et katalog med forslag på 30 mio. kr. til politisk behandling, som præsenteres på fagudvalgene i april/maj 2024. I nedenstående figur vises den overordnede tidsplan for processen.

Frem mod fagudvalgenes drøftelser i april/maj vil der blive arbejdet med en række tiltag omkring råderumsarbejdet. I efteråret 2023 skydes arbejdet i gang med at skabe forankring hos afdelingschefer og deres respektive områder, så der etableres et ejerskab i forhold til at levere ind i det forestående arbejde. Den 28. november er der afholdt en Kick-off workshop i Grenaa Idrætscenter, hvor aftaleholdere, direktion, Hovedudvalget, økonomikonsulenter og udvalgte

nøglemedarbejdere deltog. KL's råderumsenhed kom og holdt oplæg og faciliterede gruppearbejde. Der blev arbejdet med ideer til besparelser, investeringer m.v.

Det videre arbejde med råderumsforslag er forankret i en række nedsatte grupper under de enkelte chefovråder samt en tværgående arbejdsgruppe til varetagelse af de mere tværgående råderumsforslag fx lokaludnyttelse og forslag på Økonomiudvalget. Der vil blive arbejdet videre i arbejdsgrupperne frem mod aflevering af forslag til det samlede råderumskatalog i marts 2024. Arbejdet med råderumsforslagene vil løbende blive afstemt i direktionen.

Der er internt rekrutteret en projektleder til Råderumsarbejdet i Økonomi, som sammen med en intern gruppe i Økonomi vil understøtte de nedsatte arbejdsgrupper Økonomifagligt. Projektlederen vil endvidere være projektleder for den tværgående gruppe.

Kommunalbestyrelsen vil på det planlagte seminar den 22.-23. januar arbejde med råderum. Her vil KL's råderumsenhed blandt andet komme og give et oplæg om trends og tendenser på landsplan og i andre kommuner, belyse borgernes forventninger til velfærd og facilitere et "råderumsspil", som KL har udviklet som et dialogværktøj omkring råderum og omprioritering. Her vil indgå ideer fra den administrative workshop, som er afholdt den 28. november 2023. Cheferne vil også deltage på seminaret og der vil også være eksterne oplægsholdere. Blandt andet vil fremtidens velfærdssamfund også blive dagsordenssat på seminaret med fokus på drøftelse og prioriteringer, hvor der vil være et oplæg ved Lisbeth Knudsen, strategidirektør i Mandag Morgen, der med afsæt i serviceeftersyn af den danske velfærdsmodel giver et bud på borgeren som en ressource.

Kommunalbestyrelsen vil på de månedlige temamøder i februar og marts få en kort status på arbejdet med råderumsforslagene. Her kan der f.eks. efter behov også blive forelagt udvalgte omprioriteringsforslag, hvor kommunalbestyrelsen kan spørge ind til forslaget eller drøfte dilemmaer i forslaget, som administrationen kan bruge i det videre arbejde med at færdiggøre råderumsforslagene.

Fagudvalgene behandler i april/maj sager med budgetdrøftelse og råderumskataloget skal forelægges som primære element i drøftelsen. Fagudvalgene har på disse møder mulighed for at prioritere forslagene i kataloget til de kommende budgetforhandlinger for budget 2025-2028.

Inddragelse af MED er tænkt ind i processen fra start og sker dels i forbindelse med at medarbejderne fra Hovedudvalget deltager i workshoppen i november og at der også deltager medarbejderrepræsentanter i arbejdsgrupperne på chefområderne. Derudover vil der være en drøftelse af råderumskatalogerne i de berørte Lokaludvalg forud for at råderumsforslagene behandles i fagudvalgene i april/maj. Hovedudvalget vil på deres ordinære møder blive orienteret om status på råderumsarbejdet, få forelagt kataloget forud for behandlingen på fagudvalgene. Desuden vil de på deres dialogmøde med Økonomiudvalget i august få mulighed for at drøfte forslagene med Økonomiudvalget. Der oprettes en mulighed for, at alle medarbejdere kan fremsende forslag til råderumsarbejdet.

Borgerne inddrages også i arbejdet med råderum. Via norddjurs.dk vil der fra 1. januar 2024, være mulighed for at indsende borgerforslag, hvor borgerne kan bidrage til arbejdet med at fremtidssikre kommunen. Borgerforslagene vil løbende blive videreformidlet til de relevante arbejdsgrupper til videre behandling. I første kvartal 2024 vil der blive afholdt et borgermøde om fremtidens velfærd, som tilrettelægges med inspiration fra andre kommuner. Der vil endvidere blive arbejdet med et nyt set up for borgermøder medio august, før budgetforhandlingerne går i gang, hvor der via cafédrøftelser i udvalgsregi bliver mulighed for borgerne dels at møde kommunalpolitikere og drøfte perspektiver på kommende budgetforhandlinger og forslagene til råderumsarbejdet. Den traditionelle høringsproces i forbindelse med budgetforhandlingerne gennemføres uændret.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til budgetaftalen for 2024-2027, omkring råderumsdiskussion. Herudover er der sammenhæng til den økonomiske politik.

Økonomiske konsekvenser

De samlede omkostninger til råderumsworkshop, kommunalbestyrelsesseminar og oplægsholdere forventes at være på ca. 75-80.000 kr. som vil blive afholdt indenfor Økonomiudvalgets budgetramme i 2024.

Hertil kommer udgifter til afholdelse af borgermøder.

I budgetaftalen for 2024-2027 er der afsat budget til svarende til et årsværk til understøttelse af råderumsarbejdet i en central enhed.

Lovgrundlag

Arbejdet har grundlag i budgetloven set i forhold til at sikre balance eller overskud på de samlede offentlige finanser og en hensigtsmæssig udgiftsstyring i stat, kommuner og regioner. For kommunerne betyder loven, at der fra og med 2014 er fastsat årlige udgiftslofter for de kommunale serviceudgifter. Endvidere har arbejdet sit grundlag i den fælles budgetkoordinering, hvor borgmestre og kommunalbestyrelser inddrages i et fælles arbejde for at overholde de udmeldte service- og anlægsrammer for de enkelte budgetår.

Indstilling

Økonomichefen indstiller, at Økonomiudvalget drøfter vedlagte procesplan for råderumsarbejdet.

Beslutning i Økonomiudvalget den 05-12-2023

Drøftet.

Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Bjerregaard (V), Lars Møller (A), Tom Bytoft (A), Benny Hammer (C), Sebastian Grauert (I), Kasper Vindbjerg (F), Jens Kannegaard Lundager (O) og Diana Mikkelsen (Æ) godkendte procesplanen.

Ulf Harbo (Ø) er ikke en del af budgetforliget og er imod procesplanen.

Bilag: